

Statnett skaper usikkerhet i Finnmark

Vi forstår ikke hvorfor Statnett utsetter ferdigstilling av sentralnettslinjen fra Balsfjord til Skaidi. Statnetts argumenter er ikke troverdig og det virker også som om selskapet mangler beslutningsevne i forhold til oppgradering av linjen fra Skaidi til Varangerbotn. Dette svekker forsyningssikkerheten for fylkets innbyggere og bidrar til uholdbare rammebetingelser for utvikling av regionalt næringsliv.

I et nært samarbeid med Statnett sørger nettselskapene i Finnmark for strømforsyningen i fylket. Samarbeidet omfatter også nødvendig utvikling av strømmettet i tråd med lokale behov. Statnetts opptreden over lang tid har imidlertid bidratt til svekket forsyningssikkerhet i Finnmark. Selskapet har skapt betydelig usikkerhet rundt **når** og **hvordan** fremtidig utbygging og vedlikehold av sentralnettet i Finnmark skal foregå. I de siste årene har politikere, næringslivsaktører og nettselskap i Finnmark blitt holdt med tomt snakk, mens utbyggingsprosjekter har blitt utsatt en rekke ganger med varierende begrunnelser. Dette har etterhvert skapt en uholdbar situasjon for regional utvikling.

Utsatt ferdigstilling av linjen mellom Balsfjord og Skaidi

I september 2014 vedtok styret i Statnett at det skulle bygges en ny sentralnettslinje mellom Balsfjord og Skaidi. Beslutningen var basert på detaljerte behovsanalyser og linjen var planlagt bygget i parallelle delprosjekter. Disse planene er nå endret. I en pressemelding fra Statnett, som ble publisert i slutten av juni i år, heter det blant annet:

- Av hensyn til helse, miljø og sikkerhet (HMS) vil utbyggingen av de ulike delstrekningene skje trinnvis, og samlet utbyggingsperiode vil derfor strekkes noe ut i tid.
- Oppdaterte behovsanalyser tilsier at man har noe bedre tid enn tidligere antatt på den nordligste delen fra Skillemoen til Skaidi, og man avventer derfor beslutning om oppstart her.

Nettselskapene i Finnmark stiller seg undrende til at økt HMS-fokus nå brukes som begrunnelse for enda en utsettelse av sentralnettsutbyggingen i nord. En utbygging som allerede er langt etter Statnetts opprinnelige planer. Det statlige selskapet har i årevis anført ulike begrunnelser for å utsette en påkrevet styrking av sentralnettet til og gjennom Finnmark. Dersom manglende kvalitet i Statnetts HMS-systemer er til hinder for fremdriften i Troms og Finnmark, så burde det berøre all linjebygging som selskapet er involvert i for tiden.

At ferdigstilling av linjen mellom Skillemoen og Skaidi nå er utsatt på ubestemt tid som følge av nye behovsanalyser, er et annet forhold som de lokale nettselskapene stiller seg undrende til. Driftssituasjonen i dette området er allerede svært anstrengt under gitte værforhold i deler av året. Statnett har tidligere konkludert med at forsyningssikkerheten i Skaidi ikke er tilfredsstillende når Goliat er i drift. Statnett begrunner likevel utsettelsen med oppdaterte behovsanalyser, uten at innholdet i slike analyser er formidlet til andre. Dagens driftssituasjon i området synes heller ikke hensyntatt i selskapets nye vurdering.

Statnett hevder videre at de vil satse mer på såkalt systemvern. Dette innebærer i korte trekk utkobling av strøm til storforbrukere (kraftintensiv industri) for å hindre total kollaps i sentralnettet. Slikt systemvern benyttes allerede unntaksvis, men Statnett vil nå utvide dette til en mer omfattende og permanent løsning i nord. Slike tiltak er nødløsninger i andre deler av landet, men i Finnmark vil Statnett bruke dette som en erstatning for manglende nettutbygging. Løsningen - som selvsagt er lite attraktiv for kraftavhengig industri - vil dermed bidra til at industrielle aktører velger andre områder for lokalisering av ny aktivitet.

Manglende beslutning om linjen fra Skaidi til Varangerbotn

Utbygging av sentralnettslinjen mellom Skaidi og Varangerbotn ble forhåndsmeldt til NVE i mai 2010, og konsesjonssøknad skulle være ferdig utarbeidet senest i 2015. Arbeidet med konsesjonssøknaden ble imidlertid stilt i bero i påvente av at en konseptvalgutredning (KVU) skulle gjennomføres. En gjennomarbeidet KVU ble hevdet å forenkle den politiske behandling av en påfølgende konsesjonssøknad. Arbeidet med nevnte KVU ble påbegynt høsten 2014 og resultatet ble fremlagt av Statnett 23. august i år. *Konseptvalgutredningen ble imidlertid fremlagt **uten forslag*** til hvordan en videre utbygging skal skje. Dermed blir det heller ingen behandling i OED, noe som selvsagt medfører ytterligere forsinkelser med styrking av sentralnettet i Finnmark.

Statnett har oppfordret til en bred deltakelse fra forskjellige kompetansemiljøer i fylket i arbeidet med konseptvalgutredningen for Skaidi-Varangerbotn, og mange aktører har deltatt aktivt i prosessen. Dette i troen på at nødvendige linjeforsterkninger skulle komme på plass. I stedet fremlegges nå nye argumenter for å rettferdiggjøre enda en utsettelse.

Utsatt oppgradering av sentralnettet til og gjennom Finnmark reduserer forsyningssikkerheten for innbyggere og næringsliv. For hvert år som går uten at ny og sterkere sentralnettsstruktur kommer på plass øker risikoen for mørklegging av store områder. Både hyppighet og varighet på slike hendelser antas også å øke som en konsekvens av mer ekstremvær og et stadig eldre sentralnett. Det er et faktum at sentralnettets beskaffenhet i dag er den største risikofaktoren for strømforsyningen i Finnmark.

Det begynner dessverre å avtegne seg et uheldig mønster i denne saken. Med tilstrekkelig lang utsettelse av byggingen fra Skillemoen til Skaidi, vil konseptvalgutredningen for Skaidi-Varangerbotn utgå på dato. Det betyr i så fall at videre utbygging fra vest til øst i Finnmark også utsettes på ubestemt tid.

Denne pressemelding er utferdiget av Ymber AS, Hammerfest Energi AS, Alta Kraftlag SA, Repvåg Kraftlag SA, Loustejok Kraftlag SA, Nordkyn Kraftlag SA og Varanger Kraft AS. Samtlige selskaper eier og drifter deler av strømmettet i Finnmark.

Innholdet i pressemeldingen tiltres også av Fylkesordfører i Finnmark, Vest-Finnmark regionråd og Øst-Finnmark regionråd.

Kontaktpersoner:

Administrerende direktør Jon-Eirik Holst, Hammerfest Energi AS	932 48 585
Administrerende direktør Per Erik Ramstad, Alta Kraftlag SA	957 55 146
Administrerende direktør Kjell Eliassen, Varanger Kraft AS	982 88 006